

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Meyeri S. Literarum Doct. & Prof. Uxor
Christiana Sive De Conjugio Inter Duos Deque Incestu Et
Divortiis, Dissertationes Tres**

Meier, Johannes

Amstelædami, 1688

Cap. XVII. De Pœnis incesto connubio & illicito coitui annexis. Lev. XVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40272

fide proclamatio concedenda? Aff. non tamen sine inquisitione & magistratus, ut in fraude deprehensi graviter puniantur, imploratione.

Q. 50. An irritum conjugium, ubi abest pastoralis, solennis, Ecclesiastica benedictio? Neg.

Q. 51. An ergo susque deque habenda benedictio & precatio matrimonialis? Neg.

Q. 52. An infideles, heterodoxi, non baptizati, baptismum recipere nolentes, & similes, in matrimonio sint confirmandi? Resp. tales potius politico Magistratui relinquendi.

Q. 53. An conjugia omni tempore, in Ecclesiae coetu confirmanda? Aff. Sed ob epulas, pompas, & strepitus diebus Dominicis precibusque ac jejuniis destinatis actus ille non admittendus, ne cultus divinus impediatur.

Q. 54. An in Ecclesia, vel domo, vel curia confirmatio peragenda? Resp. indifferens est. praestat tamen id fieri publice & Ecclesia praesente.

Q. 55. An liceat pastori peregrinos desponsatos in sua Ecclesia more solito confirmare? Neg. nisi habito testimonio pastoris aut magistratus istius loci.

Q. 56. An desponsati sub papatu degentes, Evangelicae autem religioni addicti, licite copulationem a Sacrificio petere queant? Neg.

Q. 57. An convivium nuptialia & epithalamia vetita? Neg.

Q. 58. An choreae virorum cum mulieribus in nuptialibus conviviis ferendae? Neg.

Has similesque Quaestiones prolixè apud Bezam, Chemnitium, Gerhardum, Dedekennum, Coccejum (*Consil. viii. & xxv. Epist. clix.*) Voetium, Brochmandum, Osiandrum aliosque deprehendere licet, a quibus ex professo tractantur, ideoque a nobis saltem proponuntur, ut uno intuitu eas Lector conspiciat, ad quas respondere haud difficile est.

CAPUT XVII.

De Pœnis incesto connubio & illicito coitui annexis. Lev. xviii. 29. xx.

JAm rerum series & promissi fides efflagitant, ut in *Pœnarum* expositione, quas summus Legislator prohibitionibus addidit, aliquid operæ studiique collocemus. Uti enim Jus Dei exigit,
Q
ut

ut peccata puniantur, ita ex liberrimo beneplacito puniendi modum ipse statuit, & poenarum executionem partim suæ Majestati reservare, partim etiam Magistratibus, quos gladio armavit, demandare voluit. Si igitur humanarum legum Interpretes summo studio in id incumbunt, ut Imperatorum & veterum Juris Consultorum decreta & placita intelligant, iisque conformes sententias pronuncient; quanto major opera navanda erit in divinarum Legum & poenarum vero sensu indagando, ex quibus omnia humana jura fluxerunt, ut neque in excessu neque in defectu in poenarum executione peccetur, quod facile contingere potest, ubi de vera legum mente non constat.

II. Prima poena generalis, quam Deus omnibus omnium harum legum transgressoribus comminatur, est כרת *Excisio* s. *Excidium* Lev. xviii. 29. כי כל אשר יעשה מכל החועכה האלה ונכרתו הנפשות. *Nam quisquis fecerit aliquam ex omnibus abominationibus istis, utique excidentur anima, qua illud fecerint e medio populi sui.* De qua poena tam inter Hebræos, quam Christianos Interpretes valde disceptatur, utrum a Deo, an ab hominibus infligenda; utrum sit politica, an Ecclesiastica; corporalis, an spiritalis; hujus vel futuri seculi. Hebræorum opiniones examinavit Abarbenel in *Comment. ad Num.* xv. 30. Christiani quid ea de re sentiant, docet inter alios Cl. Heideggerus in *Hist. Patriar. Exerc. II.* quibus missis, pro ratione instituti mentem nostram breviter aperiemus.

III. Illorum sententiæ neutiquam accedere possumus, qui humanam & forensam poenam voce כרת *excisionis* designari volunt, cum Deus hanc nusquam Judicibus demandasse, sed sibi soli tribuisse legatur, in prima vel tertia persona, *excindam*, & *excindetur*, non *excindes*, *excindetis*. Gen. xvii. 14. Lev. xvii. 10. xx. 5. xxiii. 30. Quemadmodum prima vice vox isto usu occurrit Gen. ix. 11. coll. cum. cap. vi. 7. Inde etiam cadit sententia de Excommunicatione, poena scilicet Ecclesiastica, cum Deus sibi hujus executionem vendicet. Ideoque hoc supplicii genus mere divinum est iudicium, quod Deus tum quoad animam, tum quoad corpus, in hac & præcipue in futura vita, transgressoribus legis, non ex ignorantia aut errore, sed data opera & præsumtuose peccantibus immittit, nisi in tempore vere resipiscant & Deo reconcilientur. Karaita noster Elias ben Mose poenam istam ita interpreta-

pretatur in *Tract. de Sabbato*, a Seldeno, de *Synedriis l. i. c. vi.* citatus; *Omnis Excisio in lege memorata est per manus Dei infligenda, aut in poenam corporis, aut in poenam animæ. Atque ita in legibus de Incestu & illicito concubitu præstituitur Excisionis pœna, quoniam concubitus cum femina clam fieri solet, quemadmodum alibi explicamus.* R. Levi ben Gerton *Comm. in Legem fol. 174. 2.* per Excisionem in oculis populi Lev. xx. 17. significari putat, illis non amplius fore locum in Israele, & nunquam filios ac semen, potestatem & nomen remanere in Israele.

IV. Hic autem non immerito quæritur, an, qui in foro humano capitaliter vel verberibus puniti sunt, a Deo etiam sint excindendi in futuro seculo? Id negant Talmudici, sicut videre est *Cap. 111. Cod. Maccoth* ונקלה וגומר כריתותו שנקמו ידי כריתותו שלקו נפטרו כל חייבי כריתות שלקו נפטרו וכן העונשים אחרים ובסנהדרין פרק נגמר הרין אמרו רבותינו היה רחוק מבית הסקילה כעשר אמות אומרים לו התורה שכן דרך כל הממוכות מתורים שכל המתורה יש לו חלק לעולם הבא שכן מצונו בעבן שאמר *Si reus excidii liber est, post flagellationem, quanto magis lapidatus ab excidio liber erit & ab omnibus aliis pœnis?* Et in *Cod. Sanhedrin Capite sexto fol. 43. 2.* tradunt Rabbini nostri: *Quando decem cubita (damnatus) abest a loco lapidationis, jubetur confiteri. Nam id in omnibus, qui neci dantur, observatur, ut confiteantur. Quisquis enim confitetur, illi fors erit in futuro seculo. Quandoquidem de Achane reperimus, dixisse illi Josuam: Fili mi tribue nunc gloriam Domino Deo Israelis, & ede ipsi confessionem. (Jof. vii. 19.) Unde sequitur, (pergit Pina) quod si lapidandus confessionem ediderit, aliam pœnam non habeat expectandam pro iniquitate sua. Neque id inferri potest ex Lev. xx. 2. 3. omnino morte afficitur, populus terra obruunt eum lapidibus: Et ego opponens iratam faciem meam viro illi, excindam illum e medio populi sui. Si enim testes non adsint, tunc Deus excindet, & si oculos suos occultaverint & peccator ille non lapidatus fuerit a Synedrio, tunc ego opponam faciem meam &c.*

V. Sed aliter Maymonides *Hilch. Isuri Biah cap. 1. & R. Epho-*

Q 2

dæus

dæus ad *More Neb. Par. 3. c. 41.* *Quisquis in legem aliquam commiserit, quæ Excisionis pœnam in se continuerit, verberibus etiam plectendus est præter pœnam Excisionis illi impendentem.* Quo referri solent Sabbathi profanatio, adulterium, & Incestus aliquot genera, blasphemia & idololatria. Quoties nempe hæc delicta data opera & præsumtuose commissa. Ita Jarchius illud Exod. xxxi. 14. de profanatione Sabbathi exponit: *Morti traditor, אם יש ערים והתראה* testes adfuerint, & præmonitio præcesserit. sed anima excindetur, *התראה בלא* ubi non præcessit præmonitio. Nullum dubium penes me est, quin Deus æterna pœna omnes ejusmodi peccatores sit affecturus, quibus excisionem comminatus est, nisi veram pœnitentiam agant; cum propter delicta justificati in foro humano, nondum sint justificati coram Deo.

V. Progredimur ad pœnas forentes, quas Deus iis comminatus est, qui incestas nuptias & illicitos concubitus sectantur Lev. xx. designatas. De quibus primo proponam sententiam veterum Hebræorum. Ita enim Talmudici loquuntur in *Cod. Sanhedrin Cap. vii. §. 1.* *Quatuor supplicia capitalia domui judicii sive Synedrio tradita sunt, lapidatio, combustio, interemptio qua fit gladio, & strangulatio. R. Simeon inquit, combustio, lapidatio, strangulatio, occisio.* Quo diverso verborum ordine pœnarum gravitatem indicare volunt. §. 4. *Hi lapidantur: Qui congregitur cum matre, uxore patris sui sive noverca, nuru, mare, jumento, mulier item, quæ jumentum admittit, (& bestia occidenda, ne remaneat memoria iniquitatis ejus) blasphemus, idololatra, qui ex semine suo Molecho tradiderit... qui violat puellam desponsam. Addunt; Qui congregitur cum matre sua, duplici nomine tenetur; quia cum matre & cum uxore patris sui. R. Iehudah ait, Non teneor, nisi quod mater sit duntaxat. Qui congregitur cum uxore patris, duplici nomine reus est, quod & patris uxor & maritata est: sive pare vivo, sive eo defuncto, sive duxerit eam (pater) domum, sive desponderit sibi, nihil refert. Qui rem habet cum nuru sua, duplici item respectu tenetur, quod cum nuru & maritata: perinde autem est, sive vivat filius, sive obierit, sive duxerit sive desponderit. & c. §. 7. Qui dat ex semine suo Molecho, non venit lapidandus, nisi & per ignem traduxerit: nam si alterum tantum fecerit, evadit hanc pœnam. & c. Cap. ix. §. 1. Sanh. Hi sunt comburendi; Qui cubat cum muliere & filia ejus; filia Sacerdotis scortata. Quando dicitur Mulier & filia ejus, intelligitur quoque filia ipsius atque filia filii filiave, filia uxoris ejus, itemque neptis ejus, socrus ejusve mater, ut & mater soceri. & c. Cap. x. §. 1.*

Hi

Hi sunt strangulandi sive suffocandi: Qui cum alterius uxore concumbit, qui filiam sacerdotis falso detulerint, & qui cum ea concubuerit. &c Denique in Cod Maccob Cap. III. §. I. Hi vapulant: Qui cubat cum sorore sua vel amita, vel matertera, vel sorore uxoris, vel glore, vel uxore patris, vel cum menstruata; vel cum vidua, si sit sacerdos summus, vel cum repudiata, & cui calcens traditus est, si sit sacerdos gregarius, vel cum spuria, & Nethinei generis, si sit Israelita, vel cum Israelitide, si sit spurus vel Neibineus.

VI. Pariter Maymonides Hilch. Isuri Biab Cap. I. Quidam Incestus, sive concubitus vetiti, quos Synedrium, sive Magistratus, capitaliter punit, lapidationis morte afficiuntur, quidam combustione, alii strangulatione. & R. Moses Mikkotzi prac. neg. 91. 93. 95. Pergit Maymon. l. c. Non est ulla nuditas revelata, quæ strangulatione puniatur, nisi adulterium dumtaxat, quia dicitur, morte morietur adulter & adultera. Mors autem in Lege absolute posita innuit strangulationem. Reliqua conveniunt cum iis, quæ ex Talmude producta. Tandem ait Maymon: Omnes reliqui incestus excidii solius rei sunt, non autem capitaliter puniuntur a Synedrio. Ideoque si testes adsint & præmonitio præcesserit, a Synedrio sive Magistratu illi verberantur. A quo non ablimilis est R. Moses Mikkotzi, Prac. neg. 104. Septem mulieres sunt, quarum concubitus tantum rei sunt excidii; videlicet soror, soror patris, soror matris, soror uxoris, uxor fratris, uxor fratris patris, menstruis laborans. (Lev. xx. 17-21.) Monent tamen Hebræi, pœnam a Deo immediate non infligi nisi 20 annos natis, & humanam natis an. 13.

VII. Prima pœna, quam Deus transgressoribus Lev. xviii. comminatus est, occurrit Lev. xx. 2-5. Ubi forensis, Magistratui demandata, disertis verbis distinguitur a pœna divina, quæ Excisio vocatur. Hebræi pœnam politicam intelligunt com. 2. si testes adsint & præmonitio præcesserit. Jarchius inquit: A Magistratu occidendus est, & si illi vires non sufficiant, populus terræ auxilium feret. Aben-Ezra: Si autem fiat in occulto, ego excindam illum &c. com. 3. Alii id excisionem seminis respicere volunt. Certissimum id est, si non respiscat ejusmodi Idololatra, non modo a Magistratu morte afficitur, sed a Deo insuper est excindendus. Sequitur pœna adulterii com. 10. coll. cum Lev. xx. 22. Vir, qui adulteravit uxorem alicujus, qui adulteravit uxorem proximi sui וְהַנָּאָרָה וְהַנָּאָרָה יוֹמָת מוֹת מוֹת morte morietur plectitor & adultera. Talmudicorum & Maymonidis sententiam modo vidimus. R. Levi inquit: Quoniam Lev. xx. 10. Lex non declarat, quo supplicio af-

ficiendi sint adulter & adultera, sed tantum dicit, morte mulctabuntur, ecce puniri debent morte levissima, quoad ejus fieri potest a Judicibus, ut patet ex iis, quae diximus de lapidatione; & quia levissima mortuum est suffocatio, ea morte affici debent. Ita & Auctor Pesichtæ, aliique Magistri.

VIII. Ubi tamen mirari subit, quod Deut. XXI. 20. 21. 23. 24. puella in uxorem ducta, si virginitas in ea non fuerit inventa, & puella virgo desponsata viro, lapidibus sint obrutæ, sicut & vir, qui cum desponsata concubuit; adeoque gravior poena desponsatis quam conjugibus inferatur, cum lapidatio, ex sententia Judæorum, sit poena gravissima. Cujus rei ratio esse videtur, quod hoc cedat in maximam ignominiam patris filiam elocantis, & quod fidei violatio mox initio desponsationis graviori poena sit digna, quam violatio fidei in ipso actuali conjugio. Ideoque dicunt in *Sanhed. Cap. VII. Qui stuprum infert adolescentula desponsata, non tenetur (lapidatione) nisi sit adolescentula virgo desponsa, atque adhuc sit in domo patris sui. Si cum duobus misceatur, prior est lapidandus: posterior strangulandus. Monet insuper AbenEfra ad Lev. xx. In omnibus suppliciis nos indigere Patrum traditionibus: Non enim nos ea educere posse ad veritatem suam e Scriptura.*

IX. Cum primis Talmudicorum sententiæ de adulterio contrariari videtur historia adulteræ Ioh. VIII. 1-11. De qua Seldenus *Ux. Ebr. Lib. III. Cap. XI.* Scribæ autem & Pharisei dicunt com. 5. in *Lege Mosem præcepisse, ut tales (in adulterio deprehensæ) lapidentur.* Et Christus mandat, ut *qui immunis a peccato, primus in eam jaciatur lapidem* com. 7. Quæ poena gravissima; & modo audivimus, Deum jussisse adulterium simplici morte, i. e. strangulatione puniri. Grotius, & qui eum sequuntur, existimant, in exilio Babylonico, cum Iudæis concessum fuerit in suos jus puniendi etiam morte, lapidatas fuisse adulteras, pro ratione temporum, juxta id quod legimus Ezek. XVI. 40. Cum autem Pharisei & Scribæ non usum postremum respiciant, sed Mosi difertum præceptum, & in loco Ezechielis non modo judicium adulterarum, verum etiam effundentium sanguinem, pronuncietur com. 38. proximum est, ut de adultera desponsata, necdum nupta, interpretemur, quod Pharisei in historia Iohannis de ejus supplicio ex lege pronunciant.

X. Christus autem adulteræ ignoscendo, legem Mosaicam neutiquam abrogare, aut magistratus officium in adulterio puniendo tollere voluit, cum non venerit, ut legem dissolveret, sed impleret
Matth.

Matth. v. 17. nec ut judicaret, & damnaret mundum, sed eum fervaret Ioh. III. 17. Ideoque P. Martyri parum videtur ordine agi, quod poena capitalis non sit in usu, quoniam ea consentit cum verbo Dei & legibus divinis. Idemque probat ex ordine ipso mandatorum Dei in Decalogo, ubi in VII. de adulterio, gladius sifit tuam actionem. De furto non est capitalis poena. Atque ita Carpz. *Pract. Nov. Par. II. Quest. LIII. §. 7.* duplicatum adulterium, etiam virum solutum cum uxore conjugata concumbentem, §. 41-47. poena gladii afficiendum judicat. Sed, maritum adulterum cum foemina soluta congregientem virgis caedendum, & in perpetuum relegandum §. 56. *Quest. LIV.* triplicem adulterii speciem, in Electoratu Saxon. in viris gladio puniri, docet, etiam in mulieribus, excepta tertia specie, si maritus cum soluta concumbat. Tunc illa virgis caesa in perpetuam retegatur.

XI. *Lapidationem*, qua nonnullae incestae nuptiae puniendae, probant ex phrasi כּוּסֵי דַמְיָתָם *sanguis eorum in ipsis*, coll. cum. com. 27. ubi ei lapidatio sociatur; & Jof. II. 19. i. e. caedis eorum causa est in ipsis, quod, teste Abarbenele, significarunt, dicendo; *Sanguis tuus erit in capite tuo, non autem in capite nostro.* Similis locutio Matth. XXVII. 25. *Combustionis* poena expressa est Lev. XVII. 17. XX. 14. Denique de *Strangulatione* hanc regulam Hebraei observant: כל מיתה אכורה בחורה כּוּסֵי דַמְיָתָם *Quaecunque mors simpliciter dictata est (ut poena extrema non specificetur) in Lege, non nisi strangulatio est.* Cujus ratio non absurda redditur, quia, ubicunque capitalis poena non definitur, non licet ad gravius eam trahere, sed ad levius. Cum hisce poenis capitalibus conferri possunt, quae passim extant apud ICTos, nominatim apud Carpzovium *Pract. Nov. Par. II. Quest. LXXII. §. 20. 21.* Incestuosos ascendentes & descendentes esse gladio plectendos, viros & foeminas. Ubi tamen minor aetas, & ignorantia vel error excusationem merentur. Sed incestum in affinitate inter ascendentes & descendentes commissum fustigatione & relegatione perpetua puniendum putat *Quest. LXXIV.* Quod tamen contrariatur legi divinae & locis ab ipso citatis Lev. XX. II. 12. 14. cum Deus illis transgressoribus mortem & ignem comminatus sit.

XII. Qui vero Levit. XX. versu 17-21. continentur, juxta Hebraeos verberandi sunt. Neque enim vers. 17. poena capitalis intelligitur, sicut versio Vulg. habet *occidentur*; alii, *incidentur*, specie mortis, quae multis fieret incisionibus. Sed ejusmodi pec-

cator

cator publicum potius & repentinum excidium immediate a Deo videtur laturus, & a Magistratu flagellandus. Ut ita *ישונו* iniquitatem suam ferat, s. pœnam iniquitati debitam (Gen. iv. 7. 13. Iob. xxxv. 3. Thren. 111. 6.) quæ phrasis in sequentibus verl. 19. & 20. etiam usurpatur, quæ perperam Abulensis mortis pœnam intelligit. Quam nec designari existimamus verbis istis *ימותו עיריים sine liberis moriantur*, *יהיו עיריים sine liberis* com. 20. 21. quasi Deus illos, qui sic coeunt, ita occidi velit, ut liberi nasci nequeant; quam sententiam etiam Gerhardus amplexus est *de Conjug.* §. 261. Sed mitiori sensu ea explicanda censemus, quod nimirum liberi, quos delicti tempore habuerunt, sint morituri, & nulli amplius nascituri, nec legitimi habendi. Atque ita reliqui simili modo peccantes, quorum pœna non est expressa, arbitrario supplicio a Magistratu civili affici possunt. Quemadmodum Hebræi plures maleficos, quorum pœna expressa non est, flagellandos esse iudicarunt. *Maymon. Tract. Sanhed. Cap. xix.* Conferri potest *Carpzovius Pract. Nov. Par. 11. Quæst. LXXIII.* qui ejusmodi incestus inter collaterales in primo & secundo gradu fustigatione & relegatione perpetua puniendos docet.

XII. Addunt Talmudici in *Sanhedrin Cap. ix.* *Qui duplici supplicio tenetur, graviore plectitur. Si quis flagitium commiserit, quod diversas pœnas commereatur, graviore plectitur. R. Iosès ait; Plectitur pro ratione primi respectus, quo deliquit.* Si quis v. g. focrum violaverit, quæ alterius uxor facta est, ob focrum violatam plectitur, (igne scilicet) Si quis uxoris sororem, quæ alterius uxor est, violaverit, non flagellis (quod cum sorore & uxoris sorore concumbentis supplicium est) sed strangulatione, sive capitaliter plectendus est. Quia qui duplici supplicio tenetur, graviore plectitur.

DISSERTATIONIS SECUNDÆ FINIS.

SOLI DEO GLORIA ET GRATIÆ.

DIS-